

si vendat neglecta receptione pretii, immò potius habita fide de pretio tunc constituentem non obligat secundum multorum Doctorum sententiam, quàm latè examinat *Berò conf. 174. num. 10., & 14. vol. 1., Bellon. decis. Genue 202. num. 3., Joseph. Ludovic. decis. Perusin. 33. num. 7.,* post alios allegatos per *Borellum summa decis. tom. 1. tit. 66. num. 203., ubi num. 204.,* alios affert contrarium tenentes.

- 21 Declara quintò, ut Procurator, qui factus est litis dominus, si omiserit appellare sicuti tenetur, *l. inuitus C. de procuratoribus, Borell. summa decis. tom. 1. tit. 66. nu. 330., & num. 333., & num. 334.,* ubi, quod esset summa negligentia, aut saltem omiserit domino denunciare sententiam, contra ipsum à Judice latam, *c. non iniuste de procurat.,* ipse procurator tenetur ad damna, & interesse; *Barbosa in d. c. non iniuste nu. 10.,* ita ut si Procurator non esset solvendo, & non posset reficere damna, & interesse, tunc daretur domino restitutio in integrum, *Borelli loco supra citato n. 335.;* idè si Procurator non appellavit in termino latæ sententiæ, & non sit solvendo, poterit ipse principalis appellare infra decem dies à die scientiæ, *Antonell. de temp. legali lib. 4. c. 23. num. 12., Pax Jordan. lib. 14. tit. 26. num. 611.*
- 22 Quod intellige si dolosè omiserit appellare, at si dolose non probaretur, tunc neque domino succurritur per viam restitutionis in integrum; *Crescent. decis. 7. num. 1. de Appellat.*
- 23 Limita primò, Regulam, quod Procurator negligens teneatur ad damna, & interesse, id habere locum si suscepit Procuratoriam, at quia à principio sibi liberum est non suscipere, si non suscipiat, tunc non tenetur, ad damna, & interesse, quia jura loquuntur de Procuratore, qui suscepit procuratoriam, *Bellon. in decis. Genue 9. num. 5. 6., & decis. 68. num. 5. cum aliis allegatis per Surd. decis. Mantue 304. num. 4., & 5., Borell. summa decis. lib.*

1. tit. 66. de Procuratoribus num. 153., ubi quod non dicitur, nec est Procurator, nisi postquam mandatum acceptaverit, & nu. 158.

- 24 Negligentiæ notam incurrit Procurator, si recuset Pauperibus inservire gratis, licet etiam esset aliquis Procurator constitutus à publico cum salario, qui certò tunc teneretur ex justitia, & negligendo peccaret contra Justitiam, at eo non obstante adhuc cæteri Procuratores tenentur ex misericordia, alias peccarent graviter, dicit *Scaccia de appellat. q. 15. num. 52.,* quod intellige, quando eo negligente patrocinari pauper grave damnum pateretur; quia ex charitate tenetur subvenire necessitatem patienti, tum quia esset abscondere talentum domini sui, extra verò necessitatem non sic tenetur, ut *post Salon ad D. Thom. 2. 2. q. 17. art. 1. notavit idem Scaccia sub eodem num. 52. Vers. Adverte tamen.*
- 25 Casus magis practicus est, quando Clientis deficit in solutione salarii, & Procurator videns labores suos sine mercede evanescere, negligit ea facere, quæ alias cognoscit facienda; undè aut causa protrahitur, aut adversa sententiâ finitur, an in hoc casu, negligentia Procuratoris damnabilis sit, & considerandum est, an Clientis ex negligentia Procuratoris grave prejuditium contra justitiam patiat, & tunc, Procurator negligens peccat graviter, quia debet Clientem admonere, & suam mercedem poterit ope judicis consequi, vel etiam Clienti notificare, ut alium procuratorem adeat; si verò Procurator, non audeat admonere Clientem, vel quia potentem, & nobilem, vel quia sibi mala prudenter impendentia timeret, tum fortè ejus negligentia non est culpabilis, cum Clientis sibi debeat imputare, dum sciat se teneri justam mercedem laboranti retribuere, & alioquin Procuratorem tale officium exercere propter lucrum, undè intrat, quod nemo tenetur gratis, aut propriis expensis inservire, & militare.

De Negligentia Regularium.

SUMMARI A.

- 1 **E**X Negligentia Regularium Religiones exciderunt à pristina Charitate, & perfectione, ut necessarium fuerit studere reformationi.
- 2 Grave malum est Religiosis negligere obedientiam.
- 3 Neque de sub secreto naturali commissorum potest Religiosus denegare Superiori præcipienti revelationem.
- 4 Sancti Francisci Borgæ dictum, quod Religiosi verè observantis vita spes esset Martirii.
- De neglectis petendam esse veniam in capitulo culparum.
- 5 Qualiter Negligentia in Regularibus sit peccatum mortale.
- 6 Negligere observantiam rituum Religionis, qualiter sit peccatum mortale, aut veniale.
- 7 Omittens deffere habitum Religionis qualiter peccet.
- 8 Negligere frequentiam Chori decreto Clement. VIII. graviter reprobatum tam in subditis, quam in Superioribus.
- 9 Negligentia Regularium in recitatione officii, tam secundum actum internum, quam externum, gravis est.
- 10 De Jure humano attentio interna non est sub præcepto, licet Fagnanus id existimet, est tamen sub præcepto Divino.
- 11 Thomas à Kempis reprehenditur à B. Virgine, eo quod neglexerat per aliquod tempus recitare quasdam orationes solitas recitare devotionis gratia.
- 12 Otiositas est à Religiosis eliminanda, alias causa multorum malorum.
- 13 Negligens est Religiosus omittens ea, ad quæ tenetur.
- 14 Negligentia Regularium in implendis missarum oneribus grave peccatum est, quod potissimum, vel Prælati eorum, vel Custodibus sacrarii imputatur.
- 15 Negligentia Religiosorum quasi sint de sua salute securi, & idè semper non querant proficere, graviter damnosa est.
- 16 Multam debent Religiosi adhibere diligentiam in cognitione sui.
- 17 Contra Negligentiam remedium efficax est timor Dei.
- 18 Grande damnum, & præjudicium affertur Religionibus, dum filios pigriores habentes, negligentiores offerunt Parentes Religionibus, ad quos non respicit Deus, sicuti non respexit ad munera Cain.
- 19 Negligentia Regularium tacentium, & consentientium in causis civilibus, se convenire coram Ordinario, dum ipsi habent proprium Judicem, ut est Legatus de latere, vel proprium Conservatorem habentem qualitates requisitas, quid operetur.
- 20 Regularium Superioribus negligentibus punire Religiosos delinquentes extra claustra, puniatio devolvit ad Ordinarium, & Conventus solvit Judicii expensas.
- 21 Si una Religio negligit uti suis privilegiis, non idè præjudicat aliis diligentibus.

ARTICULUS XXXVII.

De Negligentia Regularium.

Abitus, & tonsura modicum confert, sed mutatio morum, & integra Mortificatio passionum verum faciunt Religiosum; ad patiendum, & laborandum scias te vocatum, non ad otiantium, & fabulandum, ita Monachos alloquitur *Thomas à Kempis in suo libello par-*

vo mole, Virtute Maximo lib. 1. c. 17. de Monastica Vita; Ubi ergo monentur, vocatos se fuisse ad religionem, non ad otiantium, sed ad labores, monentur pariter Religiosi debere omnimodè negligentiam à claustris eliminare; dubitari enim non potest, quod ferè omnia, & maximè graviora mala, & incommoda, ex Regularium